

MUZICĂ

OPERA ROMÂNĂ

CONACUL CU STAFII

de Stanislaw Moniuszko

Iulia Buciuceanu (în mijloc), Gheorghe Crăsnaru, Florin Diaconescu și Cristian Mihăilescu, în „Conacul cu stafii”

Un spectacol în care scena este mai tot timpul plină de oșteni sau țărani, nobili sau țirgoveți, vinători sau colindători (singure, multasteptatele stafii, promise de titlu, rămân doar zugrăvite, cu meșteșug grafic re-narcabil, pe bronzul uncea dintre cortine...) reprezintă o veritabilă desfătare pentru privire; mai cu seamă dacă și costumele sînt concepute (așa cum se întîmplă de astă dată, sub semnătura lui Adam Kilian) cu respectul pentru adevărul istoric și artistic, cu grija pentru detaliu, cu fantezia în linie și culoare pe care le vădese decorurile, scenografia, în întregul ei, fiind o desfășurare a artelor arhitecturii, tapiseriilor, gobelinurilor, mobilierului, veșmintelor, armelor, podoabelor și gravurilor, ajunse la una dintre culmile lor în Polonia sfîrșitului de veac XVII — unde se petrece acțiunea operii.

O operă în care divertismentului coregrafic i se acordă sîntii însemnate, în care poloneza, mazurca, krakowiakul sau kujawiakul se dansează în tabăra ostășească și în vatra satului, la șezătoare și la carnavalul din noaptea Anului nou, constituie, deopotrivă, un spectacol dinamic și captivant (un artist de talia lui Witold Gruca afirmă despre baletul Operei Române, pregătit de el, că „dansează cu polonezii inșiși”).

O comedie în care eroii fac legămint să rămînă holtei și se îndrăgostesc de primele tinere pe care le întîlnesc; în care se spun (și se cred!) povești de groază despre fantome care hîntuie conacul și se fac farse pe seama lor; în care se gîlcește în cenă viitorul și se dispută, cu lăudăroșenie vinătoarească, cîntea de a fi dohorit un mistrel, putea da naștere, fără îndoială, unui spectacol viu și amuzant, dacă regia Mariei Foltyn nu s-ar fi rezumat la o citire a textului, convențională și mult prea lipsită de simțul umorului (rarele zîmbete sînt produse tot de intervenția scenografului, printr-o voită stili-

zare excesivă și supradimensionare a armelor, de pildă, ori prin închipuirea unei originale trăsuri cu vizitiu călare).

O partitură compusă în epoca de aur a belcanto-ului și păstrînd ecourile muzicii celor mai iluștri reprezentanți ai acestuia (Rossini, Donizetti, Verdi), dincolo de substanța națională a ritmurilor și inflexiunilor melodice, oferă publicului prilejul de a se delecta cu ariile, duetele și corurile lui Moniuszko, lesne de urmărit și de reținut, iar orchestrei, corului (condus de Stelian Olariu) și soliștilor Operei Române (Elena Grigorescu și Iulia Marpozan, Florin Diaconescu și Gheorghe Crăsnaru, Iulia Buciuceanu, Emil Iurașcu și Marcel Angelescu, Nicolae Urziceanu și Ioan Ilvorov, Valeria Savu și Cristian Mihăilescu), posibilitatea să-și afirme în continuare, sub bagheta fermă și sensibilă a lui Antoni Wieherck, virtuțile, în interpretarea stîlului care, la noi și pretutindeni, este și va fi încă multă vreme cel mai iubit și cel mai mult cîntat.

Conacul cu stafii de Stanislaw Moniuszko, pus în scenă la Opera Română din București de artiștii Teatrului Mare din Varșovia (în cadrul colaborării începute cu schimburi de dirijori, cîntăreți și balerini, continuată cu turnee ale ansamblurilor și încununată, primăvara trecută, cu montarea *Oedip-ului* enescian la Varșovia, de către Jean Rănzescu, Roland Laub, Amatto Checulescu și Cornel Trăilescu) are, deci, toate calitățile necesare (dar, din păcate, numai pe acelea...) pentru a fi un spectacol pe care iubitorii operei tradiționale îl vor vedea și revedea cu plăcere.

Luminița Vartolomei